

הצייר קסטל מוזים את האשמותיו של פרנקל, שכן קישוטיו המזרחיים נעימים לעין בהחלט. קסטל ואשתו הצעירה והחמידה מספרים שוב על זכויות וחזון, ועל פרנקל.

פינתה של חנה לרנר צנועה יותר — וכל הסכסוך מגוחך בעיניה. לא מזמן מכרה תמונה גדולה המתארת את שחרור צפת למלון מרכזי בצפת, והיא

מפקח המשטרה ויינפנד "הציירים אצו למשטרה..."

מבלה את זמנה בחברת בעלה בהנאה מן הנוף ומן האוויר הצח — לדעתה תיהפך העיר למרכז פסטיבלים, תיאטרון, מוסיקה ותערוכות ציור.

המשטרה חוקרת וקונה תמונות מכלול. דמות אחרת היא מפקח המשטרה וויינפלד, חובב אמנות נלהב. זה עתה קנה, ב-80 ל"י, תמונה של קסטל, ושתיים משל הולצמן, ועתה מחכה הוא ליום התשלום כדי לרכוש אחת משל פרנקל.

לדעתו אין הסכסוך מוצדק. האפוסטרופוס על הרכוש הנטוש סיפק לכולם שיכון, ואף המשטרה עזרה בשיכנוע העולים החדשים. ואשר לפריצתו של מר פרנקל לבית זר — אין אמת בדבר. אמנם קיבל לבנון את הבית מסמצי, אך טרם החליט סופית אם להכנס אליו ובשעה שנתבע לחתום על חוזה סרב בהשתמשות ונסע ירושלימה. כשהופיע פרנקל החל לדאוג לעצמו ומאחר שהוצאת הפולשים מביתו שלו היתה בלתי אפשרית — נכנס לבית סמצי שמצאו שומם. וכאן נתעוררה הגינותם של הציירים והם אצו למשטרה בתביעות להוצאתו של פרנקל מן הבית הפרוץ, כביכול. אך פרנקל נמצא צודק, מאחר שהביא את מפתח ביהו לאפוסטרופוס והלה התחילו לידו כדיון.

ומאו, מסיים המפקח, משתוללת האינט-ריגה בהוצות "הקריה". ודלתות האמנות — פרוצות.

אמנים פורצים דלתות

צפת היא עיר האמנים, כידוע. יושבים שם אנשים כפרנקל, קסטל, הולצמן ואחרים, ומציירים בתי כנסיות וארונות קודש בשפע, שכן אפופה העיר לדבריהם מין אוירת מסתורין מיוחדת במינה וקשורה קשר בל יינתק ברוח ישראל. אולם כל הסבור שהאמנים עוסקים באותו נוהג הרים רק בהסתכלות פיוטית וכמה משיכות מכחול חולמות — אינו אלא טר-עה. שכן, כפי שמתברר, נעשים שם מע-שים הרבה יותר פרוזאיים.

כמו פורצים. הנה למשל אשתו של הצייר פרנקל, שעצה טובה בפיה לכל הי-דורך בשערי צפת: לא ללכת אל קסטל, זה המטיל רק דופי בבעלה, ולרוץ מהר אל פרנקל, שתמיד ישמח לארח ולהדריך בצעה טובה.

כך מבין המבקר מיד וללא הקדמות ש-ישנם ציירים בצפת החיים ביניהם ככלב וחתול. דבר זה מתאשר גם מפיו של אריה מרזר, אמן עבודות המקשה, שעלה ארצה בשנת 1945 ומצייר דמויות גלותיות, והוא מסביר: כשם שסוחרים מרחוב הג-שר יכולים לריב ביניהם, כך גם אמנים. אשר לו עצמו — עומד הוא כמשקיף מן הצד ואינו מתערב בסכסוך. פרנקל ואשתו מקבלים את המבקר ב-סבר פנים נאות, מסתובבים אתו באולם בין תמונות שמן ענקיות ועוזות ביטוי, כפי שמקובל לחשוב, והשיחה שוטפת לה ב-שובה ונחת.

עולים נגד ציירים. מתברר שפ-רנקל חוזר עתה לצפת עם תכניות רבות, ובעצם מתעניין הוא זה 30 שנה בצפת, עברה ועתידה, ממש מן היום בו ירד כנוסע צרפתי מהאניה "רוסלן", היות והי-שלטונות הסובייטים אסרו על יציאת נתי-ניהם.

מאו הוסיף לבקרה ואף השתכן בה, אך עם השחרור פלשו לביתו עולים חדשים והמצב מסובך במקצת. על כל פנים הוא הוא האיש שחזון צפת נתגלה לו לרא-שונה, וכל האחרים גלו אחריו. בעצם אין לו טינה אליהם, גם הם ראויים לשבת בצפת, בתנאי שלא יתנכלו לו. ובעיקר מכונים דבריו כלפי קסטל, וגבי פרנקל מוסיפה שזה האחרון מחפה על "לקוייו האמנותיים" בקישוטי סרק מזרחיים שבהם ממלא הוא את תערוכותיו ודירתו, כגון פסוקי קוראן במסגרת, נרגילות מוזהבות, קערות ושטיחים מזרחיים ושאר ירקות, וגם זקנה, שהוא מטפח בקפדנות. וגי פרנקל אינה אוהבת זקנים.

מועזי פרוץ ואנטי-פרנקליסטים. גם הצייר הולצמן, אקוורליסט ידוע, שחזון צפת ממלא אותו שביעת רצון (23 תמונות נמכרו בחודש האחרון!) — מצטרף לאנטי-פרנקליסטים. לדבריו הגיע פרנקל לצפת לפני חודש ימים ופרץ את מנעול ביתו של הצייר סמצי לאחר שה-אחרון מסר את הזכות על ביתו לצייר לבנון.

לבנון, שנסע לדבריו ירושלימה לחיסול ענייניו, מצא בשונו את ביתו תפוס ע"י פרנקל.

בשיטה קונסרבטיבית, כלומר טיפול רגיל, או בשיטה חירורגית — ניתוח. במקרים רבים אפשר ע"י ניתוח הנקרא "פנסטר-ציה" להחזיר לאדם את כושר השמיעה. וכך נתכנסו בשטוקהולם 250 רופאים מ-23 ארצות, כדי למסור מנסיגום איש לרעהו ולשתף פעולה בעניינם המשותף.

מכיון שהיזמה באה מצד ישראל ומ-כיון שמכל ארצות המזרח השתתפה רק היא — ניכר מקומה בין המשלחות וזכ-תה אף להערכה מדעית. (ניתוחי פנסטר-ציה נעשים גם בארץ).

בבית העירייה בשטוקהולם, בניין מפואר שנבנה ב-15 שנה ע"י שני ארכיכלים ש-הקדישו את חייהם למלאכה זו — הת-קיימה קבלת הפנים הראשונה למשלחות. באולם מפואר הנקרא "אולם הוהב" (קר

כיצד קראים מן השפתיים

בשעת מלחמת העולם הראשונה נפל בשבי הרוסים אדם אחד. הוא נשלח לסי-ביר. רופא שבדי אחד בשם גוגארד הול-מגרן הוציאו מסיביר והושיבו באופסלה, עיר האוניברסיטה הידועה בשבדיה. אותו אדם שהוצא מסיביר היה רופא יהודי מו-ינה, ד"ר ברני, שבנה באופסלה את בית החולים החדש ביותר למחלות אוזן, וב-עיר זאת חי עד יומו האחרון.

בשדרות רוטשילד בתל-אביב, באחד הבתים העתיקים, מתגורר הד"ר סדובסקי. מומחה למחלות אף אוזן וגרון. ד"ר סדובסקי הכיר מהספרות הרפואית את פרופ' הולמגרן, גדול רופאי האוזן של זמנו, וידע מספרות על ההתקדמות הגדולה שהושגה בשבדיה במלחמה בחר-שות. לפני שנה כתב ד"ר סדובסקי לשי-

קונגרס הרופאים ב"אולם הוהב" בשטוקהולם. רופא אחד נשלח לסיביר...

רותיו מצופים בפסיפוס-הוב) תפסו את מקומן המשלחות לפי כללי הטקס ההדור-רים של השבדים. הכינוס החליט להקים בכל ארץ "ליגה להטבת השמיעה" שתעסוק בבדיקת האוכ-לוסיה (נוצר בעיקר) ובעזרה לנפגעים: מכשירי שמיעה, הכשרה לקריאה מהשפ-תיים (הכשרה הניתנת גם לאנשי קומנדו כדי לשמור על קשר ללא קול). קונגרסים אלה יתכנסו מעתה מדי שנה. בקוריהם של אנשי מדע ישראליים ב-ש בדיה, כגון ביקורו של פרופ' רייכרט ממכון "זיר" ואחרים) ונוכחותה של המש-לחת הישראלית בקונגרס, הועילו להגברת האהדה מצד הקהל השבדי, שירדה קצת עם רצח ברנדוט.

בדיה אל הפרופ' הולגרן הוציע לערוך לכבודו בשטוקהולם קונגרס בינלאומי של רופאים למלחמה בחרשות. הצעה זאת שבאה מישראל נתקבלה, ובין ה-20 — 9 לספטמבר ש.ז. התקיים הקונגרס בשטוק-הולם. בעקבות המלחמה התעוררה בעית החרשות, ביחוד אצל טייסים. טייסים ה-נמצאים בגובה רב -- צנורות השמיעה שלהם מסתממים. ישנן גם מחלות הגור-מות לחרשות, כגון מחלת האוטו-סקלרו-זיס. ישנם גם אנשים הנולדים חרשים-אלמים. בדרך כלל מטפלים בחרשות (* המשלחת הישראלית יושבת במרכז, ליד גיוסברדאש, באגף הימני.

הצייר קסטל על זכויות, חזון ו... פרנקל

האקוורליסט הולצמן "פרנקל פרץ מנעול..."

אריה מרזר "אמנים יכולים לריב..."

הצייר פרנקל ואשתו אל תלך לקסטל..."

חנה לרנר כל הסכסוך מגוחך..."

